

เขตแดนทางทะเล SEA BOUNDARY

พลเรือเอกกอนอม เจริญลาก

2

เขตแดนทางทะเล

Sea Boundary

พลเรือเอกถนอม เจริญลาภ / Admiral Thanom Charoenlab

กองบรรณาธิการ: ชาญวิทย์ เกษตรศิริ กิตติ์ รุจิชานันทกุล นภิศ วิสุทธิพันธุ์
ณัฐนันท์ จิราสุริยนันท์ พยงค์ ทับสกุล

รวมพิมพ์ครั้งแรก: มกราคม 2540 จำนวน 1,000 เล่ม

รวมพิมพ์ครั้งที่ 2: สิงหาคม 2556 จำนวน 500 เล่ม

รวมพิมพ์ครั้งที่ 3: เมษายน 2557 จำนวน 300 เล่ม

จัดพิมพ์โดย

มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

The Foundation for the Promotion of Social Sciences and
Humanities Textbooks Project

413/38 ถนนอรุณอมรินทร์ 37 เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

โทร. (02) 424-5768, 433-8713, Fax. (02) 433-8713

413/38 Arun-amarin 37 Road, Bangkok 10700, SIAM/THAILAND

Tel. (66-2) 424-5768, 433-8713, Fax. (02) 433-8713

http:// <http://textbooksproject.com>

E-mail: textbooksproject@gmail.com

❖ เขตแดนทางทะเล

2

❖ จดหมายพลเรือเอกถนอม ถึง อาจารย์ชาญวิทย์

22

เขตแดนทางทะเล*

พลเรือเอกถนอม เจริญลาก

คุณอดิศักดิ์ ศรีสม (ผู้ดำเนินรายการ) :

ผมไปที่ พล.ร.อ. ถนอม เจริญลาก ด้วยประสบการณ์ของท่านทำงานในด้านเทคนิคในฐานะตัวแทนของไทยในการเจรจากำหนดเขตแดนอะไรต่างๆ กับประเทศเพื่อนบ้าน น่าจะมีประสบการณ์ในการเล่าให้เราฟังตรงนี้ได้ว่า ความยากลำบากในการทำงานเรื่องเขตแดนเป็นอย่างไร และทำไมถึงทุกวันนี้ยังตีกันเรื่องนี้อยู่ เชิญครับ

พลเรือเอก ถนอม เจริญลาก :

ก่อนอื่นผมขอเรียนเพื่อให้เข้ากับเรื่องขณะนี้ บางทีไม่ว่าท่านจะอายุน้อย หรืออายุมาก ตั้งแต่เกิดมายังไม่เคยเห็นเมืองไทยตีกันเรื่องความตกลงทางเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ท่าน อ. ชาญวิทย์ เคยเห็นไหมครับ ว่าเวลาเข้าสภาแล้วมาตีกัน มีไหม ไม่มีนะ รู้ไหมครับ เพราะว่าเวลาปฏิบัติในอดีตกับปัจจุบันนี้ พรรคการเมือง นักการเมือง

*จากงานเปิดตัว “โครงการเขตแดนของเรา เพื่อนบ้านอาเซียนของเรา” ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ (ตึกอักษรศาสตร์เดิม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2554

เค้าแยกผลประโยชน์ของพรรคการเมือง และผลประโยชน์ของประเทศชาติ ออกจากกันได้ จริงๆ แล้วผมทำการเจรจาเรื่องเขตแดน เขตแดนทางบกที่ปัจจุบันก็ยังตกลงไม่ได้ ไม่ได้ให้สัตยาบันมาหลายครั้ง แต่ว่าเขตแดนทางทะเลให้สัตยาบันเกือบหมดแล้ว ทำไมถึงไม่เคยมีข่าวเรื่องนี้เลย ท่านเคยแปลกใจไหม แม้กระทั่งไปดูบันทึกการประชุมสภา บอกว่ารัฐมนตรีชี้แจงเรื่องไทย ไปทำความเข้าใจเรื่องเขตแดนกับมาเลเซียที่บริเวณปากแม่น้ำโก-ลก ซึ่งรายละเอียดอยู่ในเอกสารแล้ว มีใครสงสัยไหม ที่ประชุมเงียบ ใครเห็นชอบด้วย ทุกท่านให้ความเห็นชอบ ทำไมฝ่ายค้านก็มี ฝ่ายสนับสนุนก็มี ประชาธิปัตย์ก็เป็นฝ่ายค้านตอนนั้น อันนี้ผมขอเรียนให้ทราบ สมัยก่อนนั้นพรรคการเมืองเค้าไม่เอาผลประโยชน์ของประเทศระดับนี้ไปเล่นกับเรื่องของการเมือง

เมื่อเราเจรจากลับมา วิปรัฐบาลจะไปถามวิปฝ่ายค้านว่า เราจะมีการเอาเรื่องเส้นเขตแดนเข้าสภา ซึ่งผมยกตัวอย่างของไทยกับมาเลเซียเมื่อปี 15 ที่เป็นเส้นเขตแดนเส้นแรกที่ผมเข้าไปเกี่ยวข้อง เข้าสภา สงสัยไหม พรรคประชาธิปัตย์ตอนนั้น เป็นฝ่ายค้าน พรรคประชาธิปัตย์ ก็สงสัยที่จะขอทราบรายละเอียด เราก็แบกโอเวอร์เฮด โปรเจ็กเตอร์ แบกแผนที่ไปที่พรรค พรรคเค้าก็จัดเจ้าหน้าที่ที่เป็นนักกฎหมาย มีท่านสมัครคนนึงผมจำได้เพราะท่านช่างซัก ก็มาซักถาม คือรายละเอียดทางเทคนิค เอาแผนที่ให้ท่านดู ดีไวน์เดอร์วัดให้ท่านดู จนเรียบร้อย แล้วพรรคการเมืองอื่นๆ ที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน เมื่อพรรคฝ่ายค้านใหญ่ โอเค ก็จะไม่ติดใจ ตามปกติแล้วความรู้ทางด้านกฎหมายทางทะเล และเส้นเขตแดนทางทะเลเป็นเรื่องนี้คนรู้น้อยอยู่แล้ว

คุณอดีศักดิ์ :

มันแยกกับการจัดการเขตแดนทางบก ถูกไหมครับ

พลเรือเอก ถนอม :

เส้นเขตแดนทางบกเดี๋ยวผมจะพูดให้ฟัง ขอดูเรื่องเส้นเขตแดน

ทางทะเลก่อน เมื่อจะเข้าสภา เราก็บอกจะขอไว้ก่อนว่าอย่าไปชักนะ ถ้า
อยากรู้อะไร ถามตอนที่อยู่ในพรรคเนี่ย เพราะว่าถ้าไปพูดในสภาแล้ว
การเจรจาเส้นเขตแดนนี่นะครับ มันมีได้มีเสีย ต้องพูดว่าอย่างนั้น และ
ส่วนมากก็เผชิญ เส้นเขตแดนทางทะเลเรา เรายังไม่มีเสีย ผมมีตัวอย่าง
ให้ดูเลย เพราะว่าเมื่อเรாதกลงเรื่องเขตแดนแล้ว จะมีเจ้าหน้าที่เทคนิคที่
เป็นกลาง นักวิชาการ และเค้าจะบอกเลยว่าเรื่องนี้ใครได้ประโยชน์เท่า
ไหร่ ใครเสียประโยชน์เท่าไหร่ อันนี้ทำให้เรากำลังมีปัญหา เพราะไป
ลงว่าด้านทะเลอันดามันมาเลเซียเสียเปรียบเรา 1,100 ตารางกิโลเมตร
อินโดนีเซียเสียเปรียบเรา 400 ตารางกิโลเมตร ซึ่งอันนี้ทำให้รัฐมนตรี
กระทรวงการต่างประเทศไทยที่ไปอินโดนีเซีย ถูกขอให้มีการทบทวน
การเจรจากับอินโดนีเซียในทะเลอันดามัน

คุณอดิศักดิ์ :

เรื่องเขตแดนต้องมีได้ มีเสีย

พลเรือเอก ถนอม :

มีได้ มีเสีย เพราะฉะนั้นอย่าชักกลีกลงเข้าประเด็นทางเทคนิค
เหมือนกับเราเจรจากับเวียดนาม พื้นที่ 6,000 ตารางกิโลเมตร เราได้
4,100 เวียดนามได้ 1,900 และเป็นธรรม คำว่า เป็นธรรม กับคำว่า พื้นที่
ได้เท่ากัน คนละเรื่องในเรื่องเขตแดนทางทะเลนะครับ เพราะฉะนั้น มัน
เป็นเรื่องทางเทคนิคที่ต้องอธิบายยาว

ขอลกลับมา วันนี้ถ้ามีการพิจารณาเขตแดนทางทะเล ผมคงไม่
กล้าเข้าเจรจาด้วย ไม่ยอมเป็นเจ้าหน้าที่ให้เด็ดขาด เพราะผมกลัว กลัว
หนูแหะหัว คือเดี๋ยวนี้เราเล่นกันไม่สนใจว่าใครเป็นใคร มีความตกลง
ไทย-กัมพูชาเรื่องเขตแดนทางบก ที่กำลังเข้าสภากันอยู่เดี๋ยวนี้ เค้าให้
เชิญผมไปที่ปรึกษากรรมาธิการพิเศษที่พิจารณา ผมไปที่เดียวแล้วไม่
ไปอีกเลย เพราะทุกคนมีแต่คนจะพูด ไม่มีคนฟัง คือไม่ใช่เป็นที่ที่จะ
แสวงหาข้อเท็จจริง

คุณอดิศักดิ์ :

เรื่องปัญหาเขตแดนนี้เราไม่ได้ตีกับเพื่อนบ้านใช้ไหม เราตีกันเอง

พลเรือเอก ถนอม :

ก็เหมือนที่เราไปตีกันให้เขมรรู้ที่ศรีสะเกษ จำได้หรือเปล่า มีใครจะบุกเข้าไป แล้วมีพวกใครไม่ยอมให้บุกเข้าไป อันนี้ผมไม่รู้ใครเป็นใครเหมือนกัน แต่ก็รู้ว่าเขมรก็มานั่งกอดเขาคูคนไทยด้วยกัน นี่คือประเทศไทยขณะนี้ เราอาจจะรักชาติและประชาธิปไตย จนกระทั่งเบรคแตก

คุณอดิศักดิ์ :

เพราะงั้นหลักหรือกระบวนการในการจัดการเขตแดน

พลเรือเอก ถนอม :

ที่นี่ผมจะอธิบายให้ฟัง เรื่องเขตแดนทางบกกับเขตแดนทางทะเล มีคนพูดว่า อีกหน่อยนะ คุณวศินไปเจรจาเขตแดนทางบกเสียหาย ต่อไปจะทำให้เขตแดนทางทะเลเสียไปอีกมากมาย ความจริงไม่ใช่เขตแดนทางบกกับเขตแดนทางทะเลเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นคนละยุคสมัย และใช้ที่มาคนละหลักการแม่บท

เขตแดนทางบกเกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1904 - ค.ศ. 1907 สนธิสัญญาไทย-ฝรั่งเศส เมื่อเวลานั้นเขตแดนทางทะเลยังไม่มีกฎหมาย เขตแดนทางทะเลขณะนั้นทะเลยังเป็นทะเลหลวงทั้งหมด รัฐมีสิทธิ์ประกาศเขตของรัฐออกไปได้เป็นอำนาจอธิปไตยเพียง 3 ไมล์ ยังไม่เรียกไมล์ทะเลเสียด้วยซ้ำ สมัยนั้นยังไม่รู้จักไมล์ทะเล สมัยก่อนะครับ เพราะฉะนั้นของเรา 3 ไมล์ ศาลเราเคยตัดสินและท่านพูดว่า 3 ไมล์นะ ซึ่งความจริงไม่ถูก เพราะหลักกฎหมายระหว่างประเทศบอก 3 ไมล์ทะเล คือ 1 ไมล์ทะเล เท่ากับ 1,852 เมตร เวลาผมสอนนักเรียนผมบอกให้จดไว้ละคุณเป็นนักกฎหมาย คุณไปพูดไมล์ทะเล ถ้าคนถามว่าไมล์ทะเลเท่าไร คุณไม่รู้คุณอายุเขา 1,852 เมตร เท่ากับความยาวเส้นรอบวงของผิวโลก 1 นาทีของศูนย์กลางโลก โลกเป็นวงกลม 360 ดีกรี 1 ดีกรี 60

นาที 1 นาทีเท่ากับความยาวของเส้นรอบวงโลก 1 ไมล์ทะเล ประมาณ
นะครับ ความจริงไม่เท่ากันตลอดเพราะโลกมันเบี้ยว (ความเร็ว 1 นอต
เป็นความเร็ว 1 ไมล์ทะเลต่อ 1 ชั่วโมง อย่างเรือลำนี้วิ่ง 12 นอต ก็คือเรือ
ลำนี้วิ่งได้ 12 ไมล์ทะเลต่อ 1 ชั่วโมง)

เรื่องเขตแดนนะครับ แต่อันนี้ต้องขอยกประโยชน์ให้กับ อ.
กวีพล ท่านไม่รู้ไปเอาภาพมาจากไหน คือภาพเอ็มเปอร์เรอ จัสติเนียน
(Emperor Justinian) ในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 2 ที่เป็นคนบอกว่า
“Seas are common to all mankind” (ภาพหน้า 6) ทะเลเป็นสมบัติ
ร่วมกันของมนุษย์ ก็มาพูดอีกครั้งเมื่อประมาณคริสต์ศักราช คริสต์
ศตวรรษที่ 18 ประมาณนั้น

ทีนี้เมื่อมาพูดถึงเรื่องนี้ ทะเล กว่าจะมีเขตทางทะเลเมื่อไหร่
หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 องค์การสันนิบาตชาติพยายามจะให้มีเส้น
เขตทะเลอาณาเขต เพราะบางประเทศประกาศ 12 ไมล์ บางประเทศ 3
ไมล์ บางประเทศประกาศ 50 ไมล์ ถ้าอยากจะให้มันเท่ากัน ก็จัดตั้ง
คณะกรรมการพิจารณาเรื่องทะเลหลวงกับทะเลอาณาเขต ก็ปรากฏ
ว่าตกลงกันไม่ได้ เพราะว่าเรื่องเดิมที่ที่เคยยอมรับกันว่าทะเลอาณาเขต
3 ไมล์ มันยอมรับในสมัยศตวรรษที่ 18 ตอนนั้นยุคเรือใบ ปีนจากเรือยิง
ไปที่ฝั่งประมาณ 3 ไมล์ทะเล

แต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ตอนนั้นเยอรมัน ปีนใหญ่ยิงได้
30 กิโลเมตรแล้ว 3 ไมล์จะไปคนนาอะไร คือว่าทัศนคติแรก สมัยแรก
ปรัชญาที่ให้ 3 ไมล์ทะเล เพื่อความมั่นคง เพื่อไม่ให้เรือมาแอบยิง แต่ว่า
พอมาดอนหลังปืนเรือก็ยิงได้ตั้ง 30 กิโลเมตร 3 ไมล์จึงไม่มีความหมาย
แล้ว และแล้วจะเอาเท่าไร อันนี้ประเทศที่เป็นรัฐเดินเรือคือรัฐที่พัฒนา
แล้ว คือชาติเดินเรือทั้งหลายอย่างอเมริกา พวกนี้คือพวกที่ร่ำรวยทั้ง
หลายที่เป็นเจ้าของเรือ ก็อยากให้มีทะเลอาณาเขตเล็กๆ จะได้เหลือ
ทะเลหลวงเยอะๆ เพราะทะเลหลวงทุกคนสามารถที่จะแสวงประโยชน์
จากทะเลนั้นได้โดยเสรี ทุกอย่าง หมายถึงขุดเจาะก็ได้ เดินเรือก็ได้ ตก
ปลาได้ เพราะฉะนั้นตกลงกันไม่ได้ เมื่อเยอรมันเปิดสงครามโลกครั้งที่
ที่ 2 สันนิบาตชาติก็หยุดไป

เอ็มเปอร์เรอ จัสติเนียน “Seas are common to all mankind” (ภาพนี้น้อย
คนจะเคยเห็น ต้นฉบับเป็นภาพวาดในห้องโถงพระราชวังวาติกัน และห้ามถ่ายภาพ)

เมื่อจบจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อ 1945 เพราะหลังจากนั้นปีเดียว ทูรแมนประกาศเลย คือสมัยนั้นทะเลหลวงใครจะเคลมไม่ได้ ใครจะอ้างสิทธิเป็นเจ้าของทะเลไม่ได้ ต้องใช้ร่วมกันทุกอย่าง ทูรแมนประกาศ Truman Proclamation เมื่อปี 1945 บอกว่าสิทธิอธิปไตยในการแสวงประโยชน์ในไหล่ทวีป ไหล่ทวีปคืออะไร ไหล่ทวีปคือผิวดินและใต้ผิวดิน sea-bed and subsoil ไปจนกระทั่งถึงตลอดเขตไหล่ทวีป ที่ติดฝั่งของอเมริกัน เป็นสิทธิอธิปไตยของสหรัฐอเมริกา ก็อเมริกันเพิ่งชนะสงครามโลกครั้งที่ 2 หยกๆ ใครเค้าจะยุ่ง แต่ทุกคนก็ไม่ค่อยสบายใจ ขณะนั้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการแย่งจับปลาในทะเลเหนือ ถ้าหากท่านเรียนกฎหมายท่านอาจจะทราบเรื่องสงคราม fishing จนกระทั่งขึ้นศาลโลก ก็มี อังกฤษเองถึงขนาดเอาเรือรบเข้าไปชนาบเรือประมงเพื่อป้องกัน

อันนี้กรรมวิธีการกฎหมายขององค์การสหประชาชาติได้เสนอในที่ประชุมใหญ่ขององค์การสหประชาชาติเมื่อปี 1956 ว่า ขอให้มีการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล เพื่อกำหนดกฎหมายแม่บทขึ้นมา ที่นี้ก็มีการประชุมเมื่อปี 1958 คนไทยไม่ค่อยรู้ว่า ณ กรุงเจนีวา ปี 1958 ไทยได้รับเกียรติสูงสุดจากโลก เพราะกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ได้รับเชิญให้เป็นประธานการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่ 1 คุณอย่าลืมนะว่าเกียรติยศอย่างนั้น วันนี้ประเทศไทยห่างจากสถานะอย่างนั้นลิบลับ ซึ่งอันนั้นถือว่าเป็นเกียรติสำหรับประเทศไทยและเป็นเกียรติกับกรมหมื่นนราธิปฯ อย่างยิ่ง ตอนนั้นพระองค์ท่านเป็นรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศและเป็นผู้แทนของไทยที่ไปเจรจากฎหมายระหว่างประเทศครั้งที่ 1 เค้าประชุมกัน 8 เดือนก็จบแล้ว ซึ่งมาสมัยผมไปประชุม UNCLOS 1982 (The 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea: UNCLOS 1982) ประชุมกันตั้ง 10 ปี ตั้งแต่หนุ่มจนแก่ ยังไปเจอ อ.พนัส ตอนนั้นก็หนุ่มเหมือนกัน กว่าจะจบ อ.พนัส เป็นคณบดีธรรมศาสตร์แล้ว เพราะฉะนั้นนานจริงๆ 10 ปี และเรายังใช้เวลาอีก 25 ปี วันนี้เรายังไม่ให้สัตยาบันเลย คิดดูก็แล้วกัน ประชุมเสร็จเมื่อปี 2525 ตอนนีปี 2554 แล้ว

ในอนุสัญญาที่ปี 1958 มีอยู่ 4 ฉบับ เกิดอนุสัญญากฎหมายทาง

ทะเลให้กับโลกเป็นครั้งแรก 4 ฉบับ คือ อนุสัญญาว่าด้วยทะเลอาณาเขต และเขตต่อเนื่อง อนุสัญญาว่าด้วยทะเลหลวง อนุสัญญาว่าด้วยการ ประมงและการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตในทะเล และที่สำคัญที่สุดที่ถือว่าเป็นการ เปลี่ยนหลักการเรื่องการแสวงผลประโยชน์ทางทะเล คืออนุสัญญาว่า ด้วยไหล่ทวีป ซึ่งอันนี้ผมจะขอพูดให้ท่านฟังเพื่อให้ท่านเข้าใจว่าเรา กับกัมพูชาเจรจากันเพราะอนุสัญญาฉบับนี้ เพราะเรากับกัมพูชาใช้ สิทธิประกาศไหล่ทวีปโดยอนุสัญญานี้ ความจริงแล้วเรื่องไหล่ทวีปเป็น หลักการใหม่ของโลก คล้อยตามสหรัฐฯ ความจริงสหรัฐฯประกาศ Tru- man Proclamation ผิดร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะว่าในโลกไปประกาศอ้าง กรรมสิทธิ์ทะเลหลวงไม่ได้ ก็สหรัฐฯ จะประกาศจะอย่างไรจะว่าไง ก็ ไม่เป็นไร ก็ออกอนุสัญญาว่าด้วยไหล่ทวีปตามได้ ก็เป็นอันว่าสหรัฐฯ ก็ ถูกต้อง ใช้ได้ แต่ทำล่วงหน้าไปหน่อย

ในอนุสัญญาว่าด้วยไหล่ทวีปมีกำหนดว่า รัฐชายฝั่งมีสิทธิที่จะ ประกาศเขตไหล่ทวีปอันหมายความว่าถึงผิวดินและใต้ผิวดิน ลงไปกระทั่ง แนวน้ำลึก 200 เมตร แต่ยังมีข้อแม้ อีก หรือลึกกว่านั้นก็ได้ถ้ายังแสวง ประโยชน์ได้ อ้าวแล้วจะลึกเท่าไร อันนี้คือลักษณะกฎหมายระหว่าง ประเทศนะ ผมขอเรียนให้ทราบ คือกฎหมายระหว่างประเทศทำอะไร ชอบทำอะไรหลวมๆ เพื่อจะคุยกันได้ เหมือนกันกับอย่างนี้ ในกรณีที่ สองรัฐอยู่ตรงข้ามหรือประชิดกัน ให้เส้นเขตแดนระหว่างรัฐเป็นเส้น กึ่งกลาง เส้นมัธยะ คำเรียก equidistance line เส้นกึ่งกลาง นอกจาก จะเป็น special circumstances ซึ่งแปลว่า พฤติกรรมพิเศษ แต่ไม่บอก ระบุว่า special circumstances คืออะไร ไม่นิยาม เพราะฉะนั้น ถ้าเส้น กึ่งกลางเราได้ประโยชน์ เราก็บอกว่าเอาเส้นกึ่งกลาง ถ้าเส้นกึ่งกลาง เราไม่ได้ประโยชน์ เราก็บอกว่าไม่เอาเส้นกึ่งกลาง เพราะว่าของเรา special circumstances

เนื่องจากอนุสัญญาไหล่ทวีปทำให้เราสามารถประกาศไหล่ทวีป ได้ แต่ว่าคำก็บัญญัติว่ารัฐที่ประกาศเขตไหล่ทวีป ถ้าเป็นรัฐที่ประชิด หรือตรงข้ามกันต้องประกาศโดยความตกลงระหว่างกัน เพราะฉะนั้น เราก็ประกาศ กัมพูชาก็ประกาศ โดยไม่ได้ตกลงระหว่างกันเพราะฉะนั้น

อันนี้แหละคือเหตุที่ทำให้เกิดพื้นที่ทับซ้อนระหว่างไทยกับกัมพูชา และ
ถือได้ว่าไม่สอดคล้องกับัญญัติอนุสัญญาทั้ง 2 เส้น

คุณอดีศักดิ์ :

ทับซ้อนเยอะไหมครับ

พลเรือเอก ถนอม :

เท่าที่รู้จักกันอยู่ก็ 26,000 ตารางกิโลเมตร ก็เยอะนะ

คุณอดีศักดิ์ :

เรากับเวียดนามก็มีส่วนทับซ้อนใช้ไหมและเคลียร์แล้ว

พลเรือเอก ถนอม :

เรากับเวียดนามต่อกัน แล้วที่นี้ทางเวียดนามกับกัมพูชาเค้ามี
เส้น working arrangements line ดัดออกไป ก็เป็นของเวียดนามกับ
ไทย 6,000 เรืองจบแล้ว ที่เราได้ไป 4,100 ตารางกิโลเมตร

เรากับมาเลเซีย เราก็บอก equidistant แต่ว่าเราให้เอฟเฟก
เกาะโลซิน โดยถือว่าเป็น special circumstances

คุณอดีศักดิ์ :

แล้วเป็น JDA คือเป็นเขตพัฒนาร่วม

พลเรือเอก ถนอม :

คือเป็นพื้นที่ทับซ้อนยังตกลงไม่ได้ ก็พัฒนาร่วมกัน

คุณอดีศักดิ์ :

แล้วเรากับเขมรพัฒนาร่วมได้ไหมครับ

พลเรือเอก ถนอม :

เรากับเขมรก็พัฒนาร่วมได้ แต่มันมีเงื่อนไขเกี่ยวกับเรื่องแบ่งปันผลประโยชน์ ว่าเราน่าจะต้องได้มากกว่า

คุณอดิศักดิ์ :

แล้วเราได้มากกว่ามาเลเซียไหมครับเวลาเราตกลง JDA

พลเรือเอก ถนอม :

เถียงแบบนี้คุณเถียงกับเขมรดีกว่า เดี่ยวจะพูดให้ฟังว่าทำไมถึงต้องเป็นอย่างนั้น ผมรู้แล้วต้องมีคนสงสัย เปิดเลย อันนี้ถ้าผมเอาแผนที่ไทยมาโชว์ผมอาจติดคุก ผมเลยเอาแผนที่เขมรมาโชว์ (ภาพหน้า 11) อันนี้แผนที่เขมรนะ คือเขมรก็รู้ เขาก็รู้ว่าตรงนี่คือพื้นที่ศักยภาพ นี่คือพื้นที่ทับซ้อนไทย-กัมพูชา จะเห็นว่าศักยภาพที่จะมี คือไม่ได้มีเหมือนแม่น้ำนะ มันจะมีอยู่เป็นหลุมๆ แอ่งๆ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าพื้นที่นี้ประวัติศาสตร์ฝั่งเรา ศักยภาพทางฝั่งเรา ถ้าลากเส้นกึ่งกลางก็เป็นของเราเกือบหมด

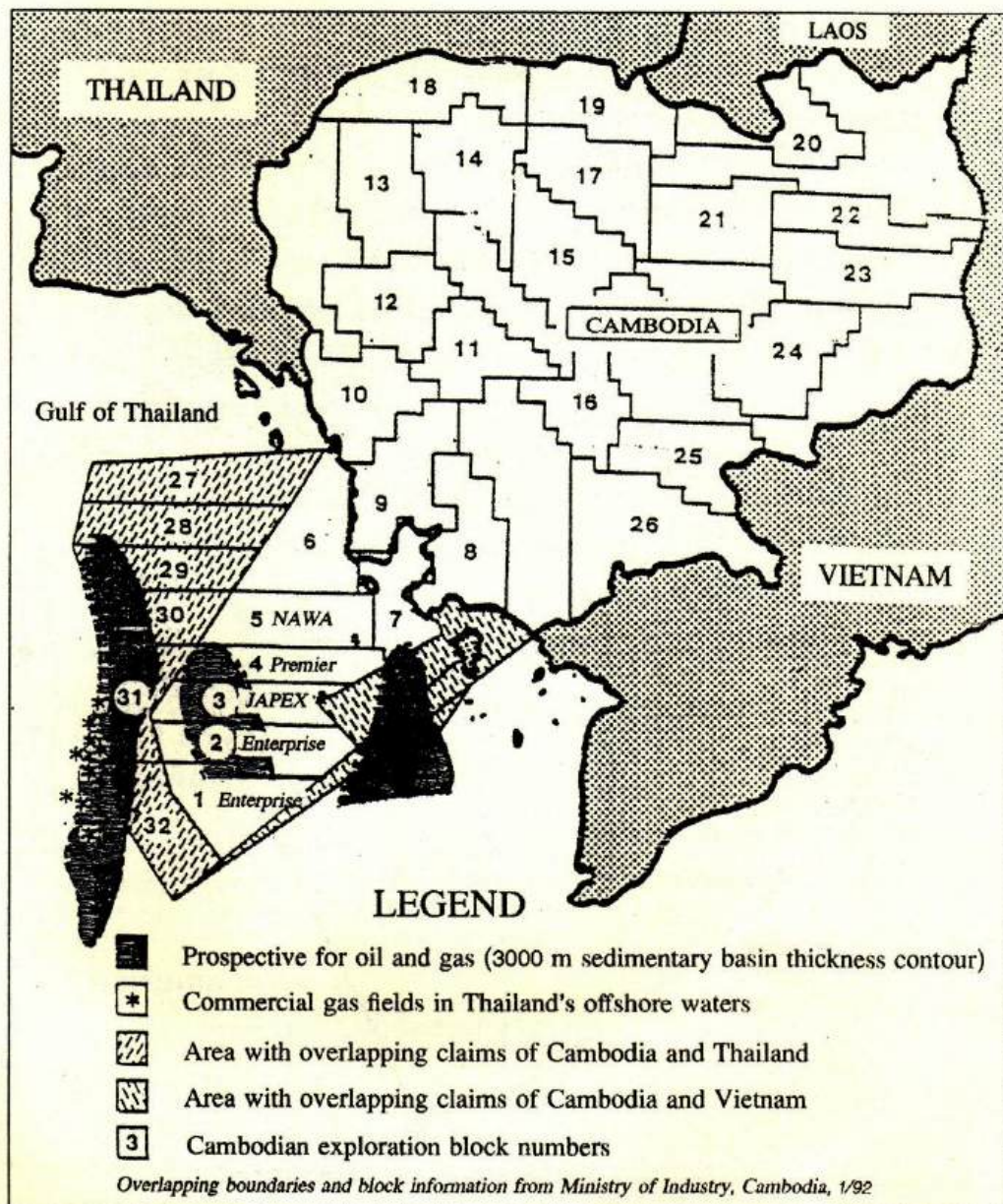
คุณอดิศักดิ์ :

ลากจากไหนถึงไหนครับท่าน อีกที่ได้ไหมอะ

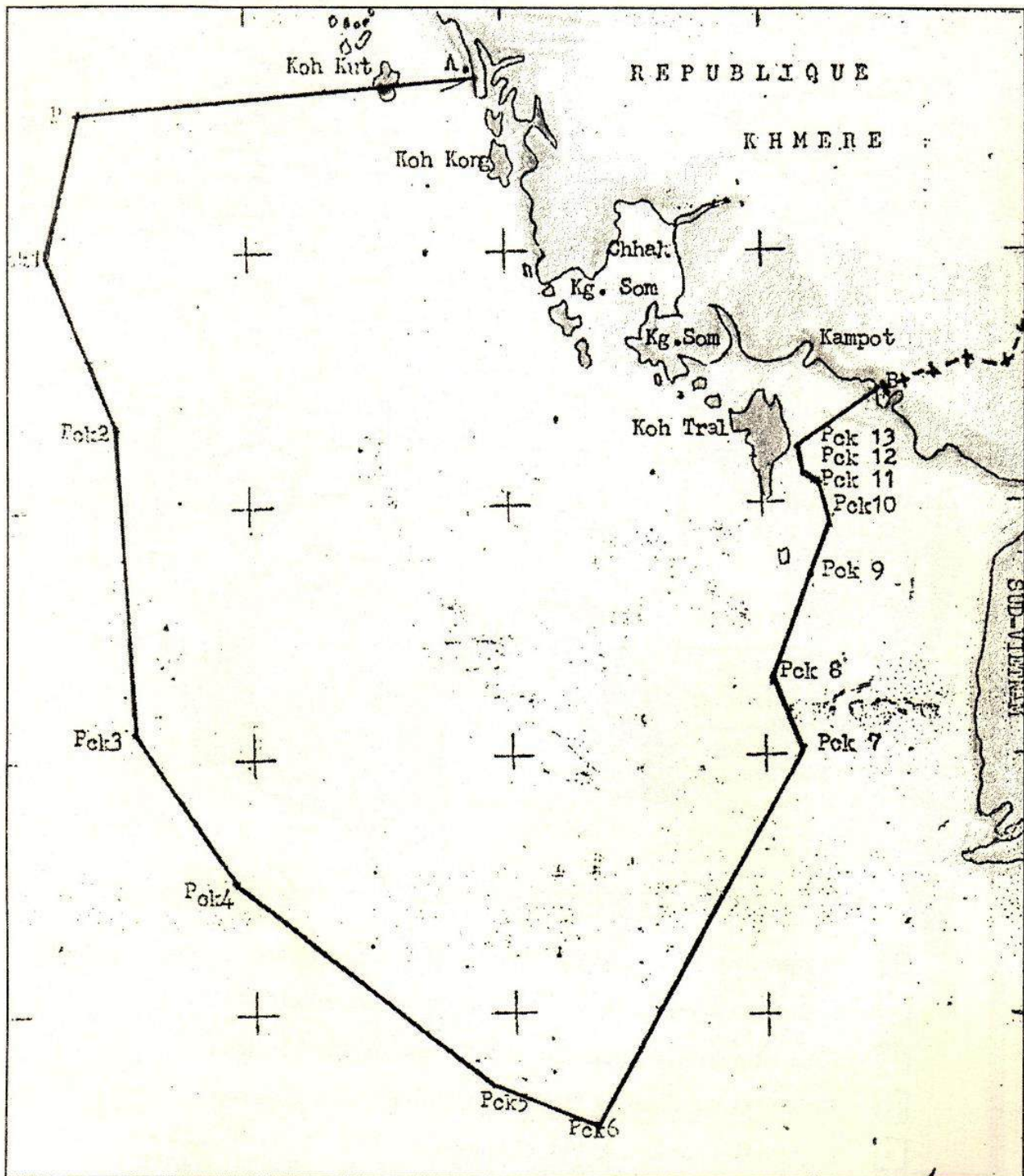
พลเรือเอก ถนอม :

นี่คือเส้นที่กัมพูชาเคลม (ภาพหน้า 12) เจ้าเคลมเส้นนี้จากประวัติศาสตร์ซึ่งมันก็ผิดแล้ว เพราะว่าประวัติศาสตร์อะไรเล่า ในเมื่อเส้นในไหล่ทวีปมันพึงจะมีเมื่อปี 1958 แต่ทีนี้ถ้าเราอยากจะเจรจากับเขา เขาบอกประวัติศาสตร์ เราก็ต้องโอเคประวัติศาสตร์ แล้วค่อยไปพูดกันตอนเจรจา ถ้าคุณมาเถียงกันตั้งแต่ตอนที่ยังไม่เริ่มเจรจา คุณก็เหมือนอย่างวันนี้

เราเคลมจากหลักกฎหมายระหว่างประเทศ เส้น equidistant แต่โดยใช้ฝั่งกับเกาะใหญ่ มันมีเกาะอยู่ คุณจะใช้เกาะทุกเกาะ เราไม่เอาการเคลมเส้นไหล่ทวีปหรือว่าเส้นทุกอย่าง เส้นเขตแดนในทะเล มันเคลม

แผนที่กัมพูชา แสดงความหนาของชั้นหิน ชั้นหินหนาจะมีศักยภาพที่จะมีปิโตรเลียมสูง

แผนที่แสดงเขตไหล่ทวีปของประเทศเขมร (ที่มา - กระทรวงการต่างประเทศ)

ได้สารพัดวิธี ขณะนี้ไทยกับกัมพูชาได้ทดลองลากแล้วได้ประมาณ 20 วิธี เพราะฉะนั้นใครก็ตามผมฝากไปถึงด้วย ใครที่ร่างรัฐธรรมนูญมาตรา 190 ว่าท่านไม่เคยนั่งอยู่ในห้องเจรจาเขตแดน ท่านไม่รู้ด้วยว่าการเจรจาเขตแดนเจรจายังไง ผมบอกท่านว่าผมมี 20 วิธี แล้วท่านจะให้ผมบอก ว่า เอ้าบอกผมมาสิ 20 วิธี เอาจากบันทึกการประชุมสภาไทยนี่ก็พอแล้ว เพราะว่าท่านบอกว่าเรื่องเขตแดนนั้นประชาชนต้องรู้ ปิดโต๊ะ...แม่ค้า กลัวยแวกท่านจะรู้อะไร เรื่องเส้น equidistant บางเรื่องผู้แทนต้องทำหน้าที่เป็นผู้แทน คุณจะให้คนขับแท็กซี่ซึ่งมีความรู้ประมาณ ป.7 มารู้เรื่องเส้นมัธยะ มารู้เรื่อง ฮิวโก โกดุส

เพราะฉะนั้นก่อนจะมีการประกาศเขตแดน เขตไหล่ทวีปของเรา ความจริงแล้วเราเตรียมไว้ตั้งแต่ปี 16 แล้ว ปัญหาที่มาโวยวายกัน เราเตรียมไว้ตั้งแต่ปีนั้นแล้ว ความจริงเราคิดล่วงหน้าไว้ให้ตั้ง 50 ปีสำหรับ ไทย-มาเลเซีย เพราะว่าอีก 50 ปีถ้าขหมด จะต้องเจรจากัน เราเตรียมไว้ให้แล้ว แต่วันนี้ยังไม่บอก นี่ครับ เส้นที่เราประกาศ (ภาพหน้า 14) จุดที่ 1 จะเริ่มต้นจากหลัก 73 ณ

คุณอดิศักดิ์ :

จริง ๆ หลัก 73 ที่แหลมสารพัดพิษใช้ไหมฮะ ที่ จ.ตราด ถูกไหมฮะ จริง ๆ มันสัมพันธ์กับการต้องลากเส้นในทะเลหรือครับ

พลเรือเอก ถนอม :

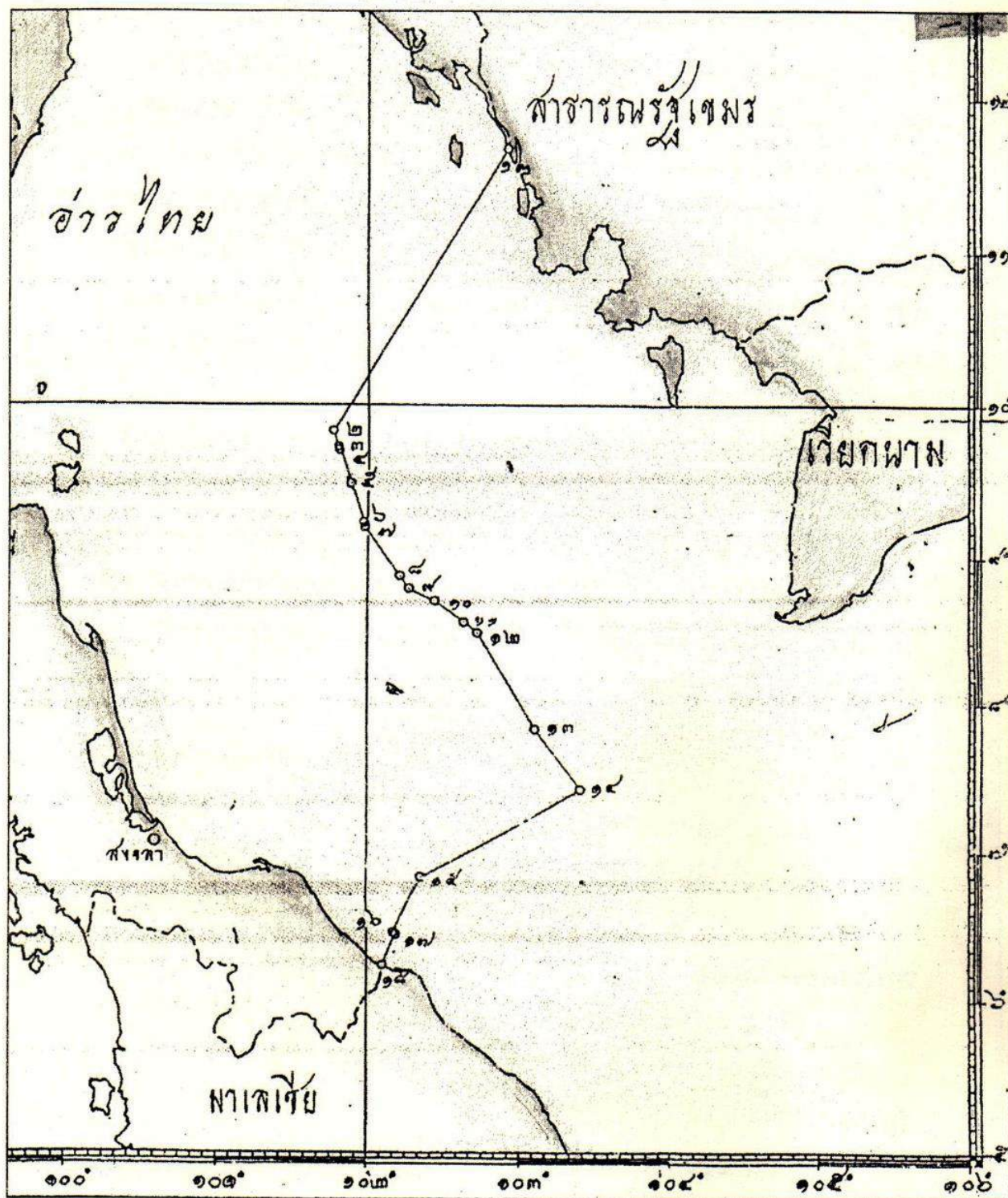
ก็ใช่สิ ทะเลมันก็ต้องออกจากบกสิ

คุณอดิศักดิ์ :

ถ้าบกมันผิตละ ที่ค่ายกมาเป็นประเด็นในขณะนี้

พลเรือเอก ถนอม :

นี่ไง ผมกำลังจะบอกให้คุณฟัง ว่าคนเค้าบอกไปเจรจาเขตแดน อีกหน่อยเขตทางบกขยับ ทางทะเลขยับไปด้วย ผมไม่ขยับไปกับคุณ

หรรษา เพราะว่าผมตัด gap ไว้แล้วตั้งแต่ก่อนประกาศเขตทางทะเล
กัมพูชาประกาศเขตทางทะเลบอกว่า จากหลักเขตแดนที่ 73 ออกไป
ไปถึง lat/long อะไรของเค้า ของเรานอก ไม่ เราประกาศจากค่าพิกัด
จุดที่ 1 หลักเขตแดนไม่เกี่ยว

คุณอดิศักดิ์ :

มันถูกกำหนดแยกกันไปแล้ว

พลเรือเอก ถนอม :

แยกกันไปแล้ว ใช่ เราตัดเบรกเกอร์ไว้แล้ว เราคิดว่าเส้นเขตแดน
ทางบกยังไถยาวแน่ ถ้าหากเอามาพ่วงไว้แบบนี้ เราก็ไม่ต้องเดิน เพราะ
ว่าถูกมัดเอาไว้กับหลัก 73 เพราะฉะนั้นเราก็ตัดออกจากกันไว้ เพราะฉะนั้น
เราสามารถจะเจรจาเส้นเขตทางทะเลออกไปได้เลย โดยที่ไม่ต้องไปยุ่ง
กับทางบก เพียงแต่ว่าถ้าหากว่าเราเสนอไปกัมพูชาจะเอาด้วยหรือเปล่า

คุณอดิศักดิ์ :

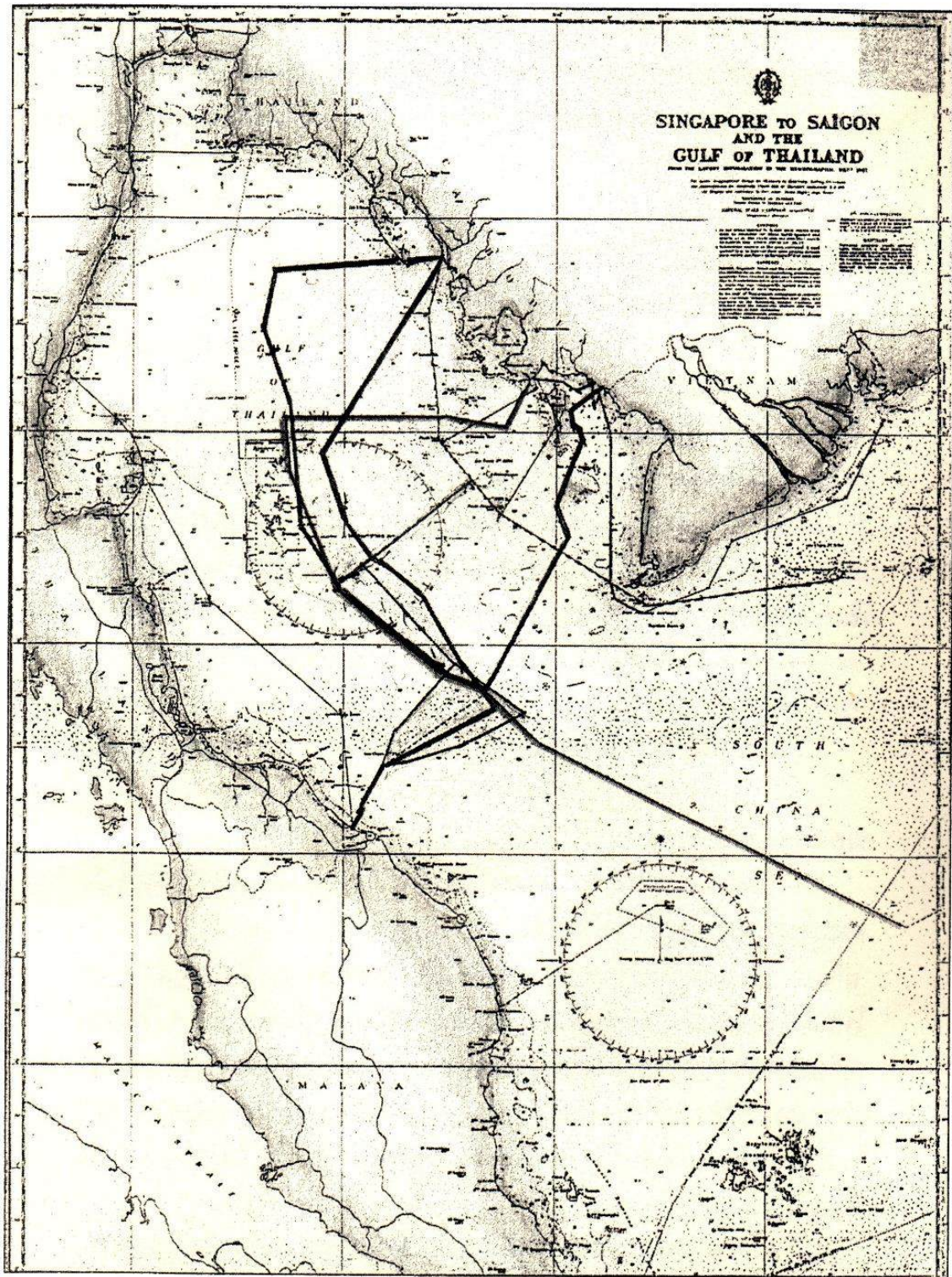
ที่ท่านให้ดูนี้เป็นเส้นไทยกับอะไรครับ

พลเรือเอก ถนอม :

ไทยกับไทยสิ เส้นเดี๋ยวนี้อยู่ อ่าวไทย นี่เวียดนามแค่นี้ นี่
กัมพูชา เราก็ประชิดกับกัมพูชา

ก่อนที่ รมต. กระทรวงการต่างประเทศท่านจะไปกัมพูชา ท่าน
ให้ผมไปช่วยบริพาให้ฟังหน่อย ผมไป บรรยายสรุปสั้นๆ นะ 3 ชั่วโมง
ผมนึกขำที่ประชุมกฎหมายทะเลที่องค์การสหประชาชาติ พวกกลุ่ม
ประเทศละตินอเมริกัน กับอินเดีย ทุกคนเวลาก่อนที่เขาจะพูดนะ เขา
จะเป็นฟอร์มเลย Mister President, I shall be very brief แล้วจาก
นั้นหุ้ปวดเลย ไม่หยุด

(ภาพหน้า 16) ดูนะ ดูดีๆ นี่คือน้ำกัมพูชา นี่คือน้ำเวียดนาม
นี่คือน้ำไทย นี่คือน้ำ working arrangements line ที่ผมว่า นี่คือน้ำ

ล่างที่เวียดนามกับไทยตกลงกันแล้ว ได้เส้นอยู่เหนือใหม่ นี่ก็คือพื้นที่
ที่ไทยกับกัมพูชา 26,000 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ทับซ้อน ในที่สุดผมก็

นี่คือเส้นที่กัมพูชาประกาศ นี่คือเส้นที่ไทยประกาศ รัฐใหม่
พอมาทับกันทั้งหมดหน้าตาเป็นอย่างไร ที่นี้ผมจะพูดให้ฟัง เส้นที่เรา
ประกาศทางทะเล ทุกประเทศที่เค้าประกาศเส้นทางทะเล เค้าจะประกาศ
maximum claim คือหมายความว่าเส้นหนึ่งอย่างเรากับเวียดนามประกาศ
ได้ประมาณ 20 เส้น เราต้องเลือกเส้นที่ดีที่สุดที่ประกาศ ก็ธรรมชาติอยู่
แล้ว เพราะฉะนั้นทุกประเทศก็ทำอย่างนี้ คือเขาพยายามใช้วิธีที่มีหลัก
การ แต่ว่าก็ได้หลายวิธี

คุณอดิศักดิ์ :

ผมสนใจว่าเรามีปัญหากับมาเลเซียก็มีปัญหาทับซ้อน และ
เรตกลงกันอย่างไร และเรากับกัมพูชาก็มีปัญหาทับซ้อน และเราควร
จะทำยังไง

พลเรือเอก ถนอม :

มันคนละอย่าง แหม เดาอะไรไว้ไม่ผิด ความจริงผมทราบว่า
จะพูดเรื่องไทยกับกัมพูชา ต้องมีใครสงสัยเรื่องไทย-มาเลเซีย คุณเห็น
หรือเปล่า นี่คือน้ำที่ไทยเรียกเกาะโลซิน มาเลเซียบอก โลซิน Rock
แต่เราบอก เกาะ มันอยู่ห่างออกไปจากสงขลาประมาณร้อยกิโลเมตร

คุณอดิศักดิ์ :

แล้วห่างจากมาเลเซีย

พลเรือเอก ถนอม :

แผนที่จะเป็นสิ่งที่เห็นได้ง่ายที่สุด (ภาพหน้า 18) นี่คือน้ำ เกาะ โลซิน
เห็นไหม ไทยก็ลากเส้นมั่วๆ โดยให้ effect เกาะโลซินกับให้ effect กับ
ฝั่ง มันก็ได้เป็นเส้นนี้ มาเลเซียบอกว่าเกาะโลซินไม่ใช่เกาะ แต่มัน Rock
ไม่มี effect เค้าบอกว่านี่แหละคือมัน special circumstances เพราะ

ฉะนั้นเค้าก็บอกคือเส้นนี้ ก็เถียงกันสิ และจบลงด้วยพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ บอกอย่าเถียงกันเลย ให้แสวงผลประโยชน์ร่วมกัน ให้ก๊าซหมดชะก่อน คงจะพูดกันง่าย เพราะเหลือแต่ทราย

คุณอดีศักดิ์ :

แล้วทำไมกัมพูชาถึงคุยกันไม่รู้เรื่องแบบนี้

พลเรือเอก ถนอม :

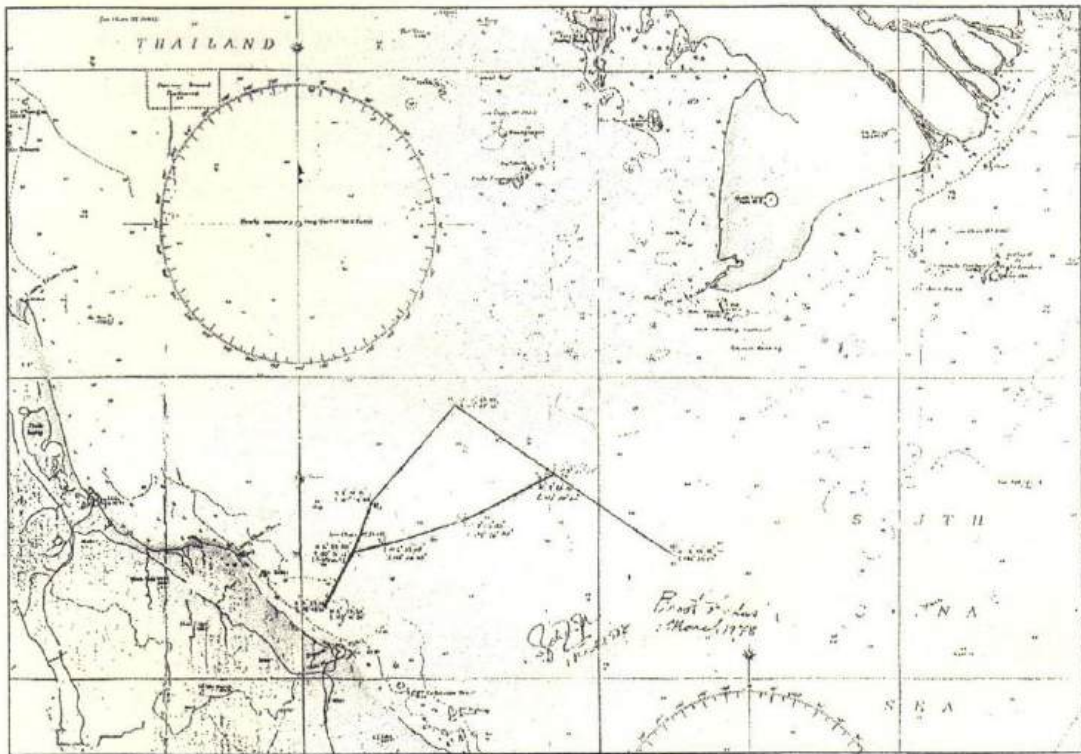
กัมพูชาต้องการทำ JDA อย่างเดียว เรายกบอกว่าแสวงประโยชน์ร่วมกันก็ได้ แต่ว่าการแบ่งปันผลประโยชน์แบบมาเลเซียไม่ได้ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่าตอนนั้นข้อมูลพื้นที่ไทย-มาเลเซีย ในบันทึกการประชุมบอกว่าพื้นที่นี้มีแต่ก๊าซไม่มีน้ำมัน ซึ่งก๊าซนั้นไม่มีผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่จะพัฒนา สมัยนั้นก๊าซเผาทิ้ง หลังจากนั้นมาถึงจะเอาใส่ถังเอามาหุงข้าว ตอนนั้นสมัยก่อนนั้นจะเอาก็ก๊าซแต่ไม่มีน้ำมัน ก๊าซเค้าก็เผาทิ้ง ตอนเจรจากันทั้งไทยและมาเลเซียไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ไม่มีข้อมูลก็ตีไปอย่าง มันคลุมถุงชน คือไม่มีข้อมูลแล้วคุณจะไปต่อรองอะไรกัน ก็บอกเอา 50 : 50 และผลมันเป็นยังไงจากการคลุมถุงชนนี้ เรายกไม่อยากจะให้เราต้องมานั่งร้องไห้ทีหลัง ไม่ใช่เรา ลุกหลาน เพราะว่ามาเลเซียตกลงเมื่อปี 22 กว่าจะรู้ว่าทรัพยากรในพื้นที่เป็นยังไงก็ปาเข้าไปปี 40 ว่าทรัพยากรอันนี้เหมือนข้าวในถัง เพราะว่าพวกนี้ใช้เวลาตั้งหมื่นปีจากเศษขยะกว่าจะมาเป็นก๊าซ

คุณอดีศักดิ์ :

ผมสรุปว่าได้ไหมว่ากรณีไทยกับกัมพูชาจะไม่เป็นแบบมาเลเซียแล้ว มันจะยุ่งยากมากกว่านี้อีกเยอะเลย

พลเรือเอก ถนอม :

มันไม่ยุ่งถ้าเขายอมรับความเป็นจริง เขารู้ทำไมจะไม่รู้ ที่ผมบอกและให้ดูรูปเมื่อกี้นี้ ทำไมกัมพูชาจะไม่รู้ แต่กัมพูชาบอกจะเอา 50

เกาะโลซิน

: 50 และพยายามออกอาการต่างๆ ที่จะเอา 50 : 50 ความจริงของไทย
มีสวายนี้อีก แต่ว่าโชว์ไม่ได้ แค่นี้ดีแล้วมาก ขอขอบคุณมาก

คุณอดิศักดิ์ :

เดี๋ยวอาจจะกลับไปอีกรอบถ้าเวลาเหลือนะครับ

พลเรือนเอก อภิบาล เจริญธนา
85/3 หมู่ 9 ซอยทวีมิตร/ถนนนาแก้ว
แขวงเมืองใหม่ เขตเมืองใหม่ กรุงเทพมหานคร 10160

กราบเรียน

อ.ดร. วิจิตร วิเศษ
ม.ม. 12/38 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุค
4/3/38 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุค
กรุงเทพมหานคร 10700

21 มกราคม 2554

กราบเรียนท่านอาจารย์ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ

ขอบคุณท่านอาจารย์ที่กรุณาให้เกียรติเชิญผมไปบรรยายที่จุฬาฯ ในงานสัมมนาวิชาการเรื่องเขตแดนฯ เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2554

การไปบรรยายครั้งนี้ ผมเองมีส่วนได้ประโยชน์จากท่านผู้น้อยอยู่มาก แต่ที่ประทับใจคือท่านผู้หนึ่งซึ่งผมไม่ทราบชื่อ ท่านแย้งผมว่าประเทศไทยไม่ได้เสียดินแดนไทย 500,000 ตารางกิโลเมตรให้ฝรั่งเศสและอังกฤษสมัยล่าเมืองนั้น ตามที่ผมว่า แต่เราเสียเมืองขึ้นคือเขมร ลาว และมลายู ต่างหากใช่เลย!

ในสงครามล่าเมืองขึ้นซึ่งเราทำมาก่อนฝรั่ง เพื่อนบ้านโดยรอบเป็นเมืองขึ้นสยามทั้งสิ้นยกเว้นพม่าประเทศเดียว คำแย้งนี้แทงทะลุหัวใจจิตใจที่เคยเชื่อยึดถือ เจ็บปวด และอาฆาตว่าเราต้องเสียแขนเสียขาเพื่อรักษาชีวิตในยุคล่าอาณานิคมตามที่สอนกันมาในตำราประวัติศาสตร์

โดยแท้จริงแล้ว เขมร ลาว และมลายู ไม่ใช่แขนขาอะไรของสยาม เป็นเพียงอิสริยาภรณ์ประดับพระบรมเดชานุภาพของพระมหากษัตริย์ อันเป็นประเพณีนิยมในอดีตเท่านั้นเอง ดังนั้นการที่สยามแพ้เกมต้องเสียเมือง

ขึ้นให้ฝรั่งเศสและอังกฤษ ก็น่าจะเป็นเรื่องธรรมดา ใกล้เคียง กัน เราก็เคยเสีย
มอญให้พม่ามาแล้ว จึงไม่ใช่เรื่องที่จะต้องเจ็บแค้น อับอาย หรืออาฆาตกัน
ชั่วลูกชั่วหลาน

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ฝรั่งเศสและอังกฤษก็เสียเมืองขึ้นไป แต่
เขาก็พยายามรักษาความสัมพันธ์และมิตรภาพกับประเทศเมืองขึ้นของเขาไว้
ฝรั่งเศสก็ยังช่วยเหลือ เมื่อเกิดฟองร็องกรณืปราชัยพระวิหารเป็นต้น ผมเปิด
ดูหนังสือประมวลสนธิสัญญา ของอาจารย์หน้า 264 เป็นแผนที่เซอร์จอนนา
วัวร์ เขียนคำอธิบายว่า “แผนที่สยามและประเทศเมืองขึ้น” ผมยังนึกว่าผมน่าจะ
จะคิดถึงเรื่องนี้มาก่อน ว่าฝรั่งเศสเขียนว่า ลาว กัมพูชา และมลายู ไม่ใช่เมือง
ไทย แต่เป็นเมืองขึ้นซึ่งความจริงก็เป็นเช่นนั้น ต้องขอบคุณคนที่ลุกขึ้นมาแย้ง

และอีกครั้งต้องขอขอบคุณท่านอาจารย์ที่กรุณาให้เกียรติ หวังว่าในวัน
หลังจะได้มีโอกาสร่วมงานกับท่านอาจารย์อีก และขอขอบคุณสำหรับเอกสาร
มากมายหลายฉบับที่อาจารย์กรุณารวบรวมให้

ด้วยความนับถืออย่างสูง

พลเรือเอก ถนอม เจริญลาภ

85/3 หมู่ 9 ซอยทวีทอง ถนนบางแวก

แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160

โทร 410 3338

๑๑ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

กำหนดการสัมมนา “เขตแดนทางทะเล : ปัญหาและทางออก”

วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤษภาคม 2557

เวลา 9.00 – 15.00 น.

ณ หอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

- 09.00 - 09.30 ลงทะเบียนและฉาย VCD / อาหารว่าง
- 09.30 - 10.00 กล่าวต้อนรับ โดย อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา
กล่าวรายงาน โดย ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ เพ็ชร สุมิตร ประธานมูลนิธิโครงการตำราฯ
กล่าวเปิดงาน โดย คุณวิเชียร เอมประเสริฐสุข รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
- 10.00 - 12.00 อภิปราย "เขตแดนทางทะเลของไทย และประเทศเพื่อนบ้าน : ปัญหาและ
ทางออกของอาเซียน"
ดร.มรกต เจนวจินดา ไมยเออร์
อ.พนัส ทศนียานนท์
อ.พิมพ์ไพ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
อ.อักรพงษ์ คำคุณ
คุณอดิศักดิ์ ศรีสม นำอภิปรายและดำเนินรายการ
- 12.00 – 13.00 พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 – 15.00 อภิปราย “การปักปันเขตแดนทางทะเล กับแนวทางแก้ไขและระงับข้อพิพาท”
พลเรือตรีจุมพล ลุมพิกานนท์
คุณดามพ์ บุญธรรม
รศ.ดร. ศรุต สกฤรัตน์
อ.กวีพล สว่างแผ้ว
ผศ.ดร.ธีรศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์ นำอภิปรายและดำเนินรายการ
- 15.00– 15.30 ถาม – ตอบ / อาหารว่าง

พิธีกรตลอดงาน อ.สมฤทธิ์ ลือชัย